

خداحافظی با بازیگری

نیکلاس کیچ، در آستانهٔ ۶۰سالگی: فکر می‌کنم آنچه را که باید در مورد سینما بگویم، گفته‌ام و تا آنجایی که می‌توانستم، نقش آفرینی داشته‌ام… می‌خواهم در روند انتخابم سختگیرتر باشم و با صدای بلند خداحافظی کنم، /هالیوود ریپورتر

کوتاه‌تر از گزارش

معادله چند مجهولی کمدی

روزی خواهد رسید که دیگر این کمدی‌های تکراری برای مخاطب جذابیت نخواهد داشت

گیشه سینما به تولید سمت‌وسو می‌دهد. وقتی همه سیگنال‌های که از گیشه به تولیدکنندگان می‌رسد فروش کمدی‌ها و تقریباً شکست همه غیر کمدی‌هاست، نمی‌توان انتظار داشت که سرمایه‌گذاران و تهیه‌کنندگانی که به‌دنبال بازگشت سرمایه‌شان و انتفاع مالی هستند روی ژانری جز کمدی سرمایه‌گذاری کنند. مدت‌هاست که سینمای ایران فقط روی فروش کمدی‌ها حساب می‌کند و اغلب غیر کمدی‌ها برای جورشدن جنس روی پرده می‌روند. در این وضعیت نمی‌توان انتظار داشت که فرصت تولید فیلم در ژانرهای مثل درام، ملودرام، جنایی، جنگی و… ایجاد شود. ذاتقه و سلیقه سینماورها آنگذر به فیلم‌های کمدی عادت کرده که دیگر تحمل تماشای فیلم‌هایی را ندارند که ریتمشان به تندی فیلم‌های کمدی نیست و تماشایشان به قدری صوری و اندیشیدن به جانمایه فیلم نیاز دارد. اما در همیشه بر این پاشنه نمی‌چرخد. بالاخره زمانی می‌رسد که مردم از این وضعیت دل‌زده می‌شوند و دیگر به فیلم‌های کمدی هم روی خوش نشان نمی‌دهند. آن موقع است که مشکل اصلی یعنی بی‌مخاطبی سینمای ایران خودش را نشان می‌دهد. سال‌ها قبل هم مخاطبان سینمای ایران کمدی‌ها رویگردان شدند، ولی چون هنوز ژانرهای دیگر کاملاً به محاق نرفته بودند، این شانس وجود داشت که فیلم‌های جدی مورد توجه قرار بگیرند. اوایل دهه ۱۳۸۰ تقریباً تا اواخر این دهه سینماها پر بود از کمدی‌هایی با بازیگران سریال‌های طنز ۹۰قسمتی که چند سالی در گیشه خوب فروختند، ولی بالاخره زمانی رسید که تماشاگران هم به تماشای آنها نرفتند. این فیلم‌ها داستان‌ها و بازیگران و حتی کارگردانی‌های شبیه هم داشتند؛ جواد رضویان، رضا شفیعی جم، مجید صالحی و حتی رضا عطاران در این کمدی‌ها پیوسته بازی می‌کردند و کارگردانی مثل قدرت‌الله صلح‌ریزایی کارگردان شاخص و مهم این نوع کمدی‌ها به شمار می‌رفت. حالا بازیگران، کارگردانان و تهیه‌کنندگان کمدی‌های پر فروش روز تقریباً ثابت هستند و از فیلمی به فیلم دیگر می‌روند و گویا در حال تقلید بی‌وقفه از کارهای قبلی‌شان هستند.

نگاهی به تاریخ سینما نشان می‌دهد که خوشحالی کنونی صاحبان آثار، دست‌اندر کاران کمدی‌ها و سینماداران از فروش کمدی‌ها مطلقاً است و دیر یا دیر دیگر این کمدی‌های تکراری برای مخاطب جذابیت نخواهد داشت. کمدی‌ها زمانی که از چشم سینماورها بپینند، نه‌تنها آثار کمدی از سکه می‌افتد بلکه تقریباً تمام سینمای ایران دچار کود و رخوت می‌شود که اگر از الان فکری به حال آن نشود، به وقت حادثه نمی‌توان برای آن کاری کرد.

ادبیات کهن

مقدمه‌ای بر رستم و اسفندیار

کتاب «مقدمه‌ای بر رستم و اسفندیار» نوشته شاهرخ مسکوب از جمله آثار درخسور و خواندنی در حوزه شاهنامه پژوهی است که علاوه بر متخصصان فن، خوانندگان عادی هم از مطالعه این کتاب لذت می‌برند. این کتاب را انتشارات علمی و فرهنگی

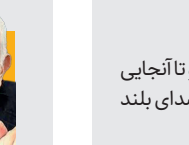
منتشر کرده و تاکنون چندین بار تجدید چاپ شده است. در این اثر، مسکوب با تشریح دلدی‌سر، خواننده را با شخصیت‌های داستان، چگونگی روایی‌روای آنان با یکدیگر و تحلیل وقایع آشنا می‌کند و تفاسیر متفاوتی از نقش آفرینان داستان رستم و اسفندیار شاهنامه فردوسی ارائه می‌دهد. نبرد رستم و اسفندیار یکی از داستان‌های حماسی ایرانی است و در کتاب‌های ماندس شاهنامه فردوسی و گشتاسپ‌نامه دقیقی به آن پرداخته شده است. این داستان از طولانی‌ترین بخش‌های شاهنامه و به لحاظ ادبی یکی از برجسته‌ترین بخش‌های آن است. داستان روایت زرم میان اسفندیار، رستم‌سازده کیانی و رستم پهلوان زابل است، یکی از بخش‌های تراژیک شاهنامه که به توصیف فردوسی، بلبلان به سبب مرگ اسفندیار ناله می‌دهند.

شاهرخ مسکوب پژوهشگر، شاهنامه‌پژوه، مترجم و نویسنده ایرانی (۱۳۴۴-۱۳۰۴) نثری معیار و پاکیزه و در عین حال رشک‌برانگیز در آثار مختلف پژوهشی و نوشتاری و همچنین زندگینامه خودنوشتش دارد. همه کتاب‌های او میان فارسی‌زبانان با اقبال فروش همراه بوده و به چاپ‌های متعدد رسیده است.

شهرت مسکوب تا حد زیادی وامدار پژوهش‌های او در «شاهنامه» فردوسی است. کتاب «رفغان مور» و «مقدمه‌ای بر رستم و اسفندیار» او از مهم‌ترین منابع شاهنامه‌پژوهی به شمار می‌روند. مسکوب برخی از آثار مهم ادبیات مدرن و کلاسیک غرب را نیز به فارسی ترجمه کرده است.

از جمله آثار او می‌توان به ترجمه کتاب‌های «خوشه‌های خشم» جان اشتاین‌بک، مجموعه «افسانه تپای» سوفوکلس و تألیف کتاب‌های «سوغ سیاوش»، «داستان ادبیات و سرگذشت اجتماع»، «در کوی دوست»، «گفت‌وگو در روزها در راه»، «سوغ مادر»، «شکار یک سر همه پیش مرگ»، «سوغ سیاوش در مرگ و رستاخیز»، «مسافرنامه»، «سفر در خواب»، «نقش دیوان، دین و عرفان در نثر فارسی»، «دریاره سیاست و فرهنگ»، «هن پهلوان و روان خرمند»، «ملیت و زبان (هویت ایرانی و زبان فارسی)» اشاره کرد.

انتشارات علمی و فرهنگی کتاب مقدمه‌ای بر رستم و اسفندیار را در ۱۶۱ صفحه منتشر کرده و به‌زودی چاپ دوازدهم آن روانه بازار کتاب می‌شود.

دوبلورشدن را دیگر توصیه نمی‌کنم

ناصر ممدوح، دوبلور در مراسم پاسد اشتش: سال‌های قبل اگر از من می‌پرسیدند که می‌خواه‌ی چه کاره شوی؟ پاسخ می‌دادم: دوبلور! اما اگر اکنون چنین سوآلی از من بپرسند، متأسفانه این پاسخ را نمی‌دهم. البته جوان‌های علاقه‌مند زیادی هستند که در این حوزه فعالیت می‌کنند، اما در دست تعدادی از واسطه‌ها استثمار شده‌اند. /ایسنا

بدون ستاره بدون درام

فصل دوم «زخم کاری» بیشتر از هر چیز، از ضعف

فیلمنامه و حضور کهرنگ جواد عزتی آسیب دیده‌است

گزارش **فهمیه پناه آذر** روزنامه‌نگار
در حالی که فصل اول «زخم کاری» با اقبال عمومی مواجه شد، فصل دوم با انتقاد همراه شد تا تحسین؛ سر پالی که داستان جذاب و پرکششی برای تعریف کردن نداشت و از مهم‌ترین برگ برنده فصل اول، جواد عزتی، با خست استفاده کرد. نکته عجیب‌تر، واکنش بازیگران و مهدویان و فیلمنامه‌نویس بود که پس از پایان بخش فصل دوم، تا توانستند منتقدان سر پال را نواختند.

کارگردانی که نوشتن و بازیگری را تجربه کرد

قسمت فصل دوم «زخم کاری» آنگذرها به دل مخاطبانی که فصل اول را با اشتیاق دنبال می‌کردند، ننشست. در فصل دوم، مهدویان خودش در مقام نویسنده، دست به قلم شده و در جایی هم تصمیم گرفته بازیگری را تجربه کند، اما حضورش در یک سکانس، باعث نقدهای زیادی شد. مهدویان نسبتاًموفق فیلم‌های سینمایی این بار در فصل دوم موفق نبود.

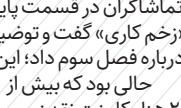

بازی‌هایی که چنگی به دل نمی‌زند

شاید خیلی از تماشاگران فصل دوم از بازی مهران غفوریان در نقش «شفاعت» خوششان بیاید، اما دیگر نقش‌های بازیگران این فصل پرشخصیت چنگی به دل نمی‌زند؛ از رعنا آزادی‌ور که در فصل اول موفق بود و فصل دوم هم تا کامیاز دیرباز و الهه حصار، همراهو شرفی‌نیا و … بازی‌های خسته‌کننده و زست‌گرفتن‌های بدون حساب و کتاب و عدمهماهنگی که با نقش‌ها داشتند.اناز ملک در بازی‌هایش همان آیسان سریال «سقوط» بود و دیگر بازیگران هم به جای بازی‌های خوب بیشتر مشغول جیبج و داد کردن بودند.

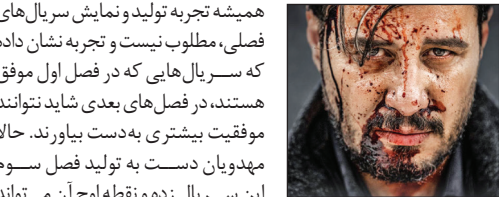
یک «هملت» ضعیف

به‌نظر می‌رسد فیلمنامه فصل دوم از روی نمایشنامه هملت، مثله شده بود. یکی از ضعف‌های فصل دوم نبود مالک مالکی بود و حضور عزتی در نقش مالک به چند سکانس خلاصه شده که به‌نظر در فیلمنامه به این نقش را به خوبی پرداخته نشده است و شاید فیلمنامه‌نویس پرداخت به این نقش در برای فصل سوم نگه داشته است، اما در مقابل میثم مالکی بود که در یک فصل بدون قهرمان، سعی داشت نقش قهرمان را بازی کند، اما مالکی هم نتوانست هملت را در سریال جلو ببرد و نقش یک قهرمان را بازی کند.

کامنت‌هایی برای یک کارگردان

بعد از آخرین قسمت «زخم کاری» مهدویان از آمار تماشاگران در قسمت پایانی «زخم کاری» گفت و توضیحی درباره فصل سوم داد؛ این در حالی بود که بیش از ۲ هزار کامنت نقد زیر پست این کارگردان دیده شد. با این حال مهدویان در جایی از متنش نوشت: این اعداد و ارقام واقعیتی را در خود پنهان کرده‌اند. اینکه شما هرگز و در هیچ مقطعی نتوانستید اید از تماشای زخم کاری بگذرید. شما نتوانستید جمعه‌ها بر وسوسه دیدن زخم کاری غلبه کنید و نادیده‌اش بپذیرید.

همیشه تجربه تولید و نمایش سریال‌های فصلی، مطلوب نیست و تجربه نشان داده که سریال‌هایی که در فصل اول موفق هستند، در فصل‌های بعدی شاید نتوانند موفقیت بیشتری به‌دست بیاورند. حالا مهدویان دست به تولید فصل سوم این سریال زده و نقطه اوج آن می‌تواند بازگشت جواد عزتی باشد. فصلی که بیشتر شخصیت‌هایش در فصل دوم حذف شده و باید دید مهدویان فصل سوم را چگونه به سرانجام می‌رساند و آیا تماشاگر «زخم کاری» این بار رضایتش جلب می‌شود؟

باید به حال فجایع غزه خون گریست

گفت‌وگو با محمد بقایی ماکان، نویسنده، مترجم و استاد دانشگاه

می‌گوید: «باید به حال این مصائب خون گریست.»بقایی ماکان که هم‌همان مؤسسه همشهری بود، در فراز دیگری از سخنانش عنوان کرد: «روشنفکر با کسی که عالم است و اطلاعات دارد، فرق می‌کند. روشنفکر غم مردم سرزمین خودش و مردم دنیا را می‌خورد و فرهنگش را به مدنیت تبدیل می‌کند، اما فارسی‌ویسته روشنفکر و جهان پرداخته‌ایم؛ با ما همراه شوید.

بقایی ماکان

نخستین شعر و واقعت‌های زمانه، آینه زندگی هر دوره‌ای است که در آن زمان سروده یا نوشته شده‌اند.

در زمان پهلوی دوم این همه شاعر رو نویسنده وابسته و مستقل داشتیم اما روشنفکران مادر واگو به حقوق مردم فلسطین پیشرو و پیش‌فرارول بودند. چرا روشنفکران ما داعیه‌دار این موضوع بودند. مگر نحلله‌های دیگری نداشتیم؟

نخستین باید تعریفی از روشنفکر ارائه دهیم و سپس براساس آن صحبت کنیم. روشنفکر کسی است که دارای آگاهی و معرفت نسبت به جامعه، تاریخ و چند و چون زندگی مردم خودش است که در مرتبه اول، غم آنها را می‌خورد و به وضع زندگی آنها توجه دارد و به محدوده‌ای که در آن پرورش یافته است؛ در وهله نخست شهر خودش، در

وهله دوم سرزمینش و در مرحله بعدی همه جهان. بنابراین، روشنفکر اندیشمندی است که از مردم کناره نمی‌گیرد اما متأسفانه خیلی‌ها کسانی را که دارای معلوماتی در رشته‌های هستند، مثلا در رشته تاریخ، اطلاعات وسیعی دارند یا در حوزه ادبیات و فلسفه دارای

اطلاعات گسترده‌اند، به حوزه روشنفکری ربط می‌دهند در حالی که خیلی از آنها را از آنجا که می‌دانند و به هر شکل مجموعه آگاهی‌شان را در خدمت جامعه‌شان نمی‌گیرند، صرفا باید عالم یا دانشمند قلمداد کرد، نه روشنفکر.

تفاوت روشنفکر با یک فیلسف دانشمند و یک انسان فرهیخته در همین است؛ روشنفکران در طول

کردید که روشنفکر

عنوان متأثر می‌شود.

چهارشنبه ۱۵ آذر ۱۴۰۳ – شماره ۸۹۶۳

هالیوود

آل پاچینو در «کشتن کاسترو»

آل پاچینو که در سال‌های اخیر بیشتر با کارگردان‌های شاخص کار کرده بود، مقابل دوربین یک کارگردان فیلم‌اولی می‌رود. پاچینو را در سال‌های اخیر با نقش آفرینی‌هایش در «مرد ایرلندی»

(مارتین اسکورسیزی) و «خاندان گوجی» (رابدالی اسکات) به‌خاطر می‌آوریم. این بازیگر حالا قرار است در «کشتن کاسترو» نخستین ساخته بلند سینمایی ایف رپورا نقش آفرینی کند. این فیلم درباره وقایع واقعی دوره‌ای است که فیدل کاسترو، رهبر انقلاب کوبا در سال ۱۹۶۰ در نیویورک رفت و در هارلم ساکن شد. دیگو بونتا، زولو ماریدوتنا، کیکو لین، الکساندر لویدوگ، ران لیونگستون، کندریک سمپسون، نیکول بهاری، لوگان مارشال و تیتوس ویلور از دیگر بازیگران این فیلم هستند. «کشتن کاسترو» نوشته لئون هندریکس، توماس دی‌گریزا و کالیسن بیتمن، رویدادهای واقعی حضور کاسترو در نیویورک برای سخنرانی در مجمع عمومی سازمان ملل متحد به‌عنوان رهبر انقلابی کوبا را دنبال می‌کند.

باکس آفیس

پایان اکران فیلم «مارول‌ها» پس از ۳ هفته

فیلم «مارول‌ها» به کارگردانی «نیا داکوستا» در سومین هفته اکران، جایی در میان ۱۰ عنوان پرفروش هفته در آمریکا نداشت. این فیلم

ایر قهرمانی با بازی «بری لارسن» و «ایمان ولانی» که با بودجه ۲۲۰ میلیون دلاری تولید شد حتی از ۲۰۰ میلیون دلار در سراسر دنیا عبور نکرده است.اکران قسمت دوم «کاپیتان مارول» از ۱۰ نوامبر آغاز شد و با ۴۶ میلیون دلار بدترین فروش افتتاحیه «دنیای سینمایی مارول» را نیز ثبت کرده بود. «مارول‌ها» که در آمریکای شمالی ۸۰ میلیون دلار فروخته اولین فیلم استودیوی مارول است که در گذر از ۱۰۰ میلیون دلار در بازارهای داخلی ناکام می‌ماند. «مارول‌ها» در هفته دوم با ۸۰ درصد کاهش فروش، رکورد دیگری به جا گذاشته بود.

نقد

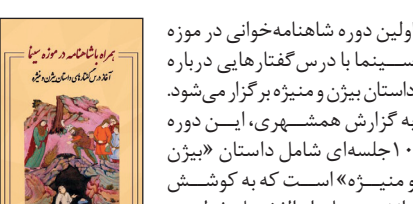
نقد و بررسی زیبایی جانوران

نشست رومانی و نقد کتاب «زیبایی جانوران» نوشته کریستیانه نوسلاین-فولهارت برنده جایزه نوبل پزشکی، با ترجمه کاوه فیض‌اللهی بر گزار می‌شود. این نشست، در روزجمعه ۱۷ آذرماه از ساعت ۱۵ با حضور عبدالحسین وهاب، بوم‌شناس، مترجم و کشتگر محیط زیست، هادی صمدی، استاد دانشگاه علوم و تحقیقات پژوهشگر حوزه تکامل و فلسفه، زاندر لو، استاد زیست‌شناسی دانشگاه تهران و کاوه‌فیض‌اللهی، مترجم اثر در کتابفروشی انتشارات ثالث، واقع در بازار ایران‌مال برگزار می‌شود. به گزارش همشهری، پرش بنیادینی که کتاب حاضر قصد پاسخگویی به آن را دارد، بر محور این موضوع است که آیا جانوران می‌توانند زیبایی را به مفهومی که برای انسان معنا می‌شود درک کنند؟ زیبایی عاملی است که از آن غالباً در تبیین علمی پدیده‌های زنده چشم‌پوشی می‌شود، اما همیشه این پرسش پیش روی زیست‌شناسان و تکامل‌گرایان بوده است که آیا زیبایی جانوران با عواملی که آنها را زیبا می‌سازند مانند رنگ، نقش‌ها و آواها در بقا و تولید مثل آنها نقش داشته‌اند. بررسی نقش این گلهای صری در تکامل موجودات زنده، موضوع رشته علمی نوظهوری است که گاه زیست‌پیشانشاسی نامیده می‌شود و یکی از موضوعات محوری کتاب حاضر است. کتاب زیبایی جانوران اخیراً توسط انتشارات و مؤسسه فرهنگی دکسا به چاپ رسیده و در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته است.

خبر

شاهنامه خوانی در موزه سینما

اولین دوره شاهنامه‌خوانی در موزه سینما با درس گفتارهایی درباره داستان بیژن و منیژه بر گزار می‌شود. به گزارش همشهری، این دوره ۱۰ جلسه‌ای شامل داستان بیژن و منیژه» است که به کوشش دانشجویان ابوالفضل خلیبی،

شاهنامه‌شناس در موزه سینما برگزار می‌شود. نخستین جلسه این دوره، یکشنبه ۱۹ آذر ساعت ۱۳:۳۰ با سخنرانی فریبا شکوهی، عضو هیأت علمی فرهنگستان زبان و ادب فارسی در ستایش فردوسی همراه خواهد بود.

همچنین برنامه‌اشماعیل زاده و کولس ندایی درباره ویژگی‌های مختلف داستان بیژن و منیژه از منظر روایت و تصویرگری صحبت خواهند کرد. در این برنامه همچنین اجرای هنری شاهنامه توسط خنجرسو دهقانی انجام خواهد شد.

دوره درس گفتارهای بیژن و منیژه ویژه اعضای باشگاه مخاطبان موزه سینماست و علاقه‌مندان می‌توانند برای ثبت‌نام به سایت موزه سینما مراجعه کنند.